

טיב הקהילה

ב"ד

פקודי
ו' אדר ב' תשפ"ד
 זמני הדלקת הנרות ומצ"ש
הרה"ג 5:12
מוצ"ש 6:25
ר"ת 7:05
 סוף זמן קריאת שמע ותפילה
סוק"ש א' 8:02 | **סו"ת א' 9:17**
סוק"ש ב' 8:45 | **סו"ת ב' 9:46**
הומנים לבי שיעון חודש
ליקון מס': 719

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

מוצאים במקרא שכתוב (שמות כב ט): זבח לאלהים יחרם בלתי לה לבדו, וראה שם בפירושו של רש"י שהכוונה היא על הזביחה לעבודה זרה, ועל זה מתעוררת התמיה למה לא אמרה תורה מפורשות 'זבח לאילים יחרם?' והרי הלשון 'זבח לאלהים' יכול להתפרש כפשוטו שהזביחה היא להקב"ה, ועל אף שמהמשך הכתוב מוכרז שהכוונה היא לעבודה זרה, מדכתוב 'חרם', צריכים עדיין להבין למה כתב תיבה שצריכים להוציא ממשמעו, ובהכרח שיש בלשון זה איזה לימוד.

ויש לומר שכיוון הכתוב לרמז על חומרת העוסק בתורה ובעבודה מתוך פניות ונגיעות שגם אם כלפי חוץ נראה שהוא עובד להש"ת, מכל מקום אין זה עולה לרצון העליון, מאחר שאין כוונתו לשמים. חזו אמרו 'זבח לאלקים' – 'זביחה' מורה על העבודה [כפי שרואים בבית עולמים שהזביחה נקראת עבודה] והכוונה שהוא עובד את בוראו, אולם אין עבודתו זכה לשמים כנרמז בתבית 'אלקים' שהאותיות 'לא' הם כאילו נכתבו פעמיים וכאילו נאמר 'לא לאלקים', וכוונת הכתוב לומר שאם העבודה מעוזה בפניות ונגיעות ואינה רק לשם שמים יחרם – מלשון 'חרם', כלומר, עבודה זו מוחרמת, כי אינה עולה לרצון העליון. ומיה עבודה הרצויה לשמים? כשכוונתו היא 'בלתי לה לבדו'.

ולא הטעה ותאמר מכה דברינו שעל האדם לעשות מעשים משונים כדי לסלק מעליו כל הפניות שהרי לא ניהא להו לרבנן גם בדרך זו, כי הם אמרו: (אבות ב א) 'איווהו דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיה תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, ובהכרח נדרש מהאדם לפלס דרכו, ללכת בדרך הממוצע מבלי לנטות בשום צד שלילי, ולכן מצד אחד מוטל עליו לסלק את היוהרא, ומאידך ישיגה שלא לצאת מגבול ההנהגה ישרה.

וגם זאת יבין האדם שעל אף שעיניו התכלית היא לעבוד את הש"ת רק לשם שמים מכל מקום לא יקוץ בתחילת דרכו בעבודה שהיא אינה לשמה כי אי אפשר לו להאדם לבוא לידי עבודה לשמה כל עוד שאינו מקדים לכך השלא לשמה כי יצר לב האדם רע מנעוריו, ומלכתחילה הוא נמשך רק לרצונותיו הבהמיים והכח לבטל רצונותיו אלו הוא רק כשמכיר שאלו אינם מטיבים עמו, ולכן בתחילת דרכו צריכה העבודה להיעשות מתוך אמונה בשכר ועונש, והוה כוונת חז"ל באמרם (סנהדרין קה:): 'מתוך שלא לשמה בא לשמה', כלומר הדרך לבוא לידי לשמה אינה כי אם מתוך שלא לשמה, כי עבודה זו על אף שהיא עצמה אינה רצויה, בכל זאת מרגילה את האדם לעבודה, וכשרוצה לבוא על ידה לידי לשמה נמשך בעבודתו קדושה מסוימת, והיא המביאו לידי 'לשמה'.

וכדאיתא בזהר הקדוש (חלק ב פב): שכל התרי"ג מצוות הם עצות אין לבוא לידי הכרה בהדיבור הראשון שבלעשרת הדברות 'אנכי ה' אלקיך', זאת אומרת שגם אם האדם אינו עדיין בבחינת גדלות ועדיין אין ביכולתו לעבוד את בוראו לשמה' מתוך הכרה ברוממותו יתברך, ומצוותיו הם עדיין 'דלות' באיכות, מכל מקום יש בהם הכח להוסיף דעת וברבות הימים יזכה האדם בזכותם לעבודה תמה ורצויה.

יִרְא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמְּלָאכָה וְהָיָה עֲשׂו אֹתָהּ כְּאִשֶּׁר צִוָּה ה' בְּן עֲשׂו וַיִּבְרַךְ אֹתָם מֹשֶׁה: (דל. מג)
 ופירש"י: ויברך אותם משה - אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם (תהלים צ יז) ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידנו וגו':

כל מעשיך יהיו לשם שמים

הנה העוסקים במלאכת המשכן וכליו, היו יכולים בקל להימשך אחר נגיעות ופניות שכן אומנות גדולה היתה בה, והוכר על ידה מעשי ידיהם המפוארות של העוסקים במלאכה, ולכבוד גדול ייחשב זאת כשיכירו כולם בכבוד מעשיהם, גם עצם הדבר שעושי המלאכה זכו שבכח מעשיהם יבנה משכן ה' היתה יכולה להביאם לידי כוונה של 'התפארות', כי שבה גדול הוא למי שזוכה לזה, אולם הכתוב כאן מעיד שבפועל נעשתה כל המלאכה לשם שמים וכלשוננו 'והנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו', שני עשיות כדבר ה' נאמרו כאן, אחת על צורת העשיה והשניה על הכוונה שבעשייה שגם היא הייתה רק לשם רצון הש"ת.

גם אחר שעמדו במבחן ההצלחה לא היו יכולים להתפאר בהצלחתם שכן הבינו שאין זה בזכות עצמם שהרי בסופו של דבר היו שלוחי כל העם הישראלי, וזכות כל העם היתה בסעדם שיהיו מעשיהם לשם שמים, וכדאיתא בחז"ל (אבות ב ב) שיש סיוע מיוחדת לכל העוסקים בעניני ציבור שיהיו מעשיהם לשם שמים, וכלשונם: 'זכר העמלים עם הציבור יהיו עמלים עמהם לשם שמים שזכות אבותם מסייעתן' ופירש הרע"ב: 'יהיו עוסקין עמהם לשם שמים - ולא כדי לטיול עטרה לומר כך וכך עשיתי בשביל הציבור, שזכות אבותן של ציבור וצדקתן העומדת לעד היא המסייעת אל העוסקין עמהן להוציא לאור צדקן, ולא מצד טוב השתדלותן של העוסקים' עכ"ל.

וכיון שראה משה איך שזיכו את הרבים במצוה שכולה טהורה לשמים ברכם שזיכו למידה כנגד מידה, וכשם שמעשיהם למען הכלל עשו רק לשם שמים כך יזכו גם לעשות מעשיהם הפרטיים לשם שמים, והוה כוונת אומרו 'שתשרה שכינה במעשי ידיהם', כי מצוות הנעשיים לשם שמים ממשיכין השראת השכינה על המקיימן.

וזהו למעשה הברכה היותר חשובה שאפשר לתת להאדם, שתהיה עבודתו רק לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתו, כי לא במהרה יכול האדם לבוא לידי כך, כי זוהי עיקר מעלת העבודה ואינו לרצון היצר, וכל החפץ בעבודה זכה זו מוטל עליו לזכר מאוד רצונותיו וכוונותיו, וכלשון הכתוב (דברי הימים-א כח ט): 'דע את אלקי אביך ועבדה', כלומר, כשהנך רוצה לעבוד את בוראך, עלך להקדים את הידיעה למי אתה עובד, ולסלק כל מחשבה שאינה לשם שמים, ואז הנך זוכה לקיים 'עבדה', אך כל עוד שאין האדם מצמצם רצונותיו, מתערבים במעשיו גם רצונות בלתי רצויים ואין בהם חפץ לשמים ולכן אם מתברך האדם שיהיה ביכולתו לעבוד עבודה שהיא בלתי לה לבדו, הרי הוא המאוס שבברואים.

רמז לדבר - שאין הקב"ה חפץ בעבודה שפניות מעורבים בו - אנו

טיב המערכת

• ויברך אותם משה •

מסופר על הרבי מסקווירא וצוק"ל כי בעת שבנה את מוסדותיו בארה"ב היה זקוק למסמן רב, והיה טרוד מאוד לחזו אחרי גדיבים כדי לאסוף את הכספים והנה באותה תקופה חל 'שבת שקלים', והרבה מחסידיו באו לשהות עמו בשבת זו, אמרו לו בני ביתו שיראה להשפיע בשבת זו הרבה עשירות לחסידיו כדי שיוכלו אח"כ להרים תרומות הגונות כדי לסייעו ולחלצו ממצבו החרוק, ועוד יש סמך לדבר שהרי שבת זו נקראת 'שבת שקלים', וראוי ונכון שיושפעו בהרבה שקלים.

כששמע הרבי את הדברים נזדעק ואמר: שקלים אני אשפיע בשבת כזו? אור פני אדון רם ונישא! אני רוצה להשפיע בשבת זו, ובזאת חתם הרבי את הנושא למרות שהיה בחובות גדולים והיה זקוק למסמן רב.

כשסיימו להכין ולבנות את המשכן וכליו כתוב 'ירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר ציוה ד'. ויברך אותם משה, ואנו אין אנו יודעים מהי הברכה שברך אותם אבל רש"י מפרש 'אמר להם 'יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו, זאת הברכה שמשו רבינו ראה לנכון לברכם בזמן כה גדול!'

אכן, הצדיקים יודעים שעיקר הברכה שיכולה להיות לאדם היא שתשרה שכינה שמעשה ידיו, וזה סוד ההצלחה בכל דבר וענין 'השראת השכינה', כמו שסיפר מורנו הרב שליט"א שהיו שני אנשים שהתקשו בפרנסתם והלכו לצדיק כדי להתברך, הראשון נכנס וביקש שתהיה לו עבודה, והשני נכנס וביקש פרנסה, הרבי ברכם כפי בקשתם ומאז לראשון אכן היתה הרבה עבודה, אבל פרנסה לא היתה לו, ולשני היתה פרנסה ברווח כמעט בלא שיעטורך לעבודה, כי גם כשמבקשים צריכים לבקש את הדבר הנכון.

קך אנתנו מברכים חתן וכלה שמתחתנים, וכך אנתנו מאחלים שכונסנים לבית חדש: שתשרה שכינה בבית הזה, ועל זה כדאי תמיד להתפלל, שתשרה שכינה בכל מעשה ידיו, כי זאת הברכה הכי טובה.

(לפי טיב התורה-ויקול)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
 באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
הודעות

עדכוני שיחות: 0534-100024

י"ד תמוז ה'תשפ"ד | יעקב בינצ'ין | עורך: ש. גולדשטיין

הלכות קריאת המגילה

זמן הקריאה

א. חייב אדם לקרות המגילה בלילה ולחזור ולשנותה ביום וזכר לנס שהיו צועקים בימי צרתם יום ולילה (ס' תרפ"ז ס"א וס"ב שם) וכיון שהיתה הצעקה בעת צרתם יומם ולילה לכן קורין גם הזכרת הנס שניצולו (הרי"ט המגילה שכתוב בה הל' יומם ולילה (לבוש ס"א).
 ב. קריאת המגילה של לילה זמנה כל הלילה, דהיינו מצאת הכוכבים עד עלות השחר, ואם לא קראה קודם אפילו באונס שוב לא יקרא דמשעלה עמוד השחר יממא הוא (שם).
 ג. קריאת המגילה של יום זמנה כל היום דהיינו מן הנץ החמה עד סוף היום בשקיעת החמה. ואע"פ שמעיקר הדין היה אפשר לקרותה מזמן עלות השחר, מ"מ כיון שאין הכל בקיאין בע"ש ושמא יבוא הקדים לכן אין לקרותה עד הנץ החמה שאז יום ברור הוא לכל. ואין צריך שיעלה כל גוף השמש על הארץ, אלא משעת תחילת הנץ ג"כ מותר לתחילה (ס"א וס"ב ושיע"צ שם).
 ד. ובדיעבד אם קראה משעלה עמוד השחר יצא. וה"ה אם היה אונס קצת יכול לקרותה אף לכתחילה משעלה עמוד השחר (שם).
 ה. אם לא קראה עד בין השמשות יקראה אז בלי ברכה (ס"ב סק"ה).
 ביטול תורה או שאר מצוות כדי לשמוע מגילה
 ו. מבטלים תלמוד תורה לשמוע מקרא מגילה (ס"ב).

ז. אפילו היה תורה גדולה של מאה אנשים שלומדים ביניה בית הרי אלו מבטלים לימודם כדי לקרואה בביתם בציבור, משום דברוב עם הדרת מלך. ומ"מ מי שמתפלל כל השנה בקביעות במנין מיוחד שהוא ג"כ ביהמ"ד אלא שאין שם רק מיעוט אנשים שמתפללים שם אינו מחויב לילך לבית הכנסת הגדול, ובדאי שלא נאמר דכל בתי הכנסות הקטנים שבעיר יהיו חייבים לילך לביהמ"ד הגדול שבעיר, ולא אמרו אלא לענין בעיה"ב שיש לו מנין בביתו ושאינו שומעין שלו הוא בקביעות מ"מ צריך לילך לביהמ"ד שבעיר משום פרסומי ניסא (ס"ב סק"ז ושיע"צ שם).
 ח. וכל שכן שאר מצוות של תורה שכולם נדחים מפני מקרא מגילה (חוץ ממת מצוה וכדלהלן). וכל זה דוקא כשיש שהות לעשות שתיהן, אבל אם לא אפשר לעשות שתיהן אין שום מצוה דאורייתא נדחית מפני מקרא מגילה, דמקרא מגילה אינו אלא מדרבנן. וי"א דאע"כ מקרא מגילה קודם אף אם ע"ז ידחה המצוה לגמרי, משום פרסומי ניסא (שיע"צ שם וס"ב סק"ה).

דברים האסורים קודם קריאת המגילה

ט. אסור לאכול קודם קריאת המגילה בין ביום ובין בלילה. ואפילו טעימה בעלמא אין להקטיל אלא לצורך גדול, כגון שהוא חולה קצת או אם התענית קשה לו. ושעירוד הטעימה הוא כביצה פת או משקין כשיעור ביצה (ס"א וס"ב תר"ב ס"ד וס"ב סק"ד).
 י. י"א ששתיה מותר, ולא גרע מאיסור אכילה קודם תפילת שחרית דאסור לאכול ומותר לשנות (הליכות א"י).
 יא. אם הוא אדם חלוש והשהיה יזיק לבריאותו יוכל לבוא לידי חולי, וגם לא יספיק לו טעימה מועטת מותר לו לאכול, ומ"מ יבקש מאחר שיזכירנו לקרות את המגילה אחר אכילתו (ס"ב סק"ז).
 יב. וכ"ש שאסור לישון קודם קריאת המגילה, ואפילו אם בדעתו לישון רק שעה

טיבת הבנין גדול כח התפילה

פעולה להוריד ולהמשיך את ההשפעה אליכם על ידי התפילה שתתפללו לפני. וזהו הטעם שכל אחד מישראל צריך להתפלל תמיד שלשה פעמים בכל יום גם מי שמרגיש שיש לו כבר כל צרכיו בשפע, כי ענין התפילה הוא להמשיך ולהוריד את ההשפעות מעולם העליון לעולם, וזהו דבר הנצרך לעולם תמיד בכל יום ובכל שעה.

הרמו בזה שחיקנו את התפילות כנגד התמידים

ואפשר לומר שזה מרומם כמה שאמרנו חז"ל (ברכות כ"ו), תפילות כנגד תמידים תקנו, ורצו לרמוז בזה שכשם שקרבן התמיד היה 'תמיד' פעמיים בכל יום ויום כדי להוריד בכח הקרבנות את ההשפעות לעולם הזה. כך התפילות שנתקנו כנגד התמידים צריכים גם כן להיות 'תמיד', כי כנגד החורבן מורידים את ההשפעות בכח התפילות, ולכן אין שום נפקא מינה אם הוא מרגיש שהוא נצרך עתה להתפלל על צרכיו הפרטיים או לא, בכל אופן צריך כל אדם להתפלל שלשה פעמים ביום כדי להוריד בכח זה את ההשפעות בפועל לעולם.

מזון הרוחני ומזון הגשמי

וביותר מזה, כשם שהאדם מרגיש צורך לאכול כל יום שתיים או שלשה סעודות, ואינו אומר, מה לי לאכול היום, הלוא כבר אכלתי אתמול, ואני עוד שבע מאתמול, רק בכל יום הוא מקבל רעבון מחדש, ומרגיש שאינו יכול להמשיך את סדר היום בלי אכילת סעודות היום.

כך יש להאדם להרגיש בענין התפילה, כי המאכל הוא מזון הגשמי, וזה נותן כח לגוף הגשמי, אך גם הנשמה הרוחנית צריכה לקבל בכל יום מזון רוחני שהוא התפילה, ולכן צריך האדם להתפלל בכל יום שלשה פעמים כדי לזון את נשמתו במאכל רוחני. וממילא אין שום נפקא מינה אם הוא מרגיש שיש לו צורך להתפלל על צרכיו הפרטיים או לא, בכל אופן הוא צריך להתפלל שלשה פעמים בכל יום, כשם שהוא צריך לאכול כמה פעמים בכל יום.

וכשם שלגבי המאכל הגשמי מרגישים בכל יום רעבון ושהוא מוכרח לאכול, אי אפשר להתחיל את סדר היום מבלי לאכול פת שחרית. כך צריך האדם להרגיש רעבון למזון הרוחני שהוא התפילה, בכל יום כשהאדם קם בבוקר, הוא צריך להרגיש שאינו יכול להתחיל את סדר יומו בלי תפילה שחרית, כי הוא ממש רעב לתפילה.

צריכים להרגיש רעבון רוחני לתפילה

וזהו הסימן איך יוכל האדם לבדוק היכן הוא אוהו בענין תפילתו, אם הוא כבר מתפלל כראוי או לא, אם הוא עדיין מרגיש שהוא צריך להכריח את עצמו ללכת להתפלל שלשה פעמים בכל יום, זה סימן שמצבו הרוחני אינו ב"כ טוב, והוא דומה לאדם שצריך להכריח את עצמו ללכת לאכול בכל יום ואין לו חשק ורעבון לאכול, שזהו סימן שהוא חולה כידוע, כך האדם שאינו מרגיש רעבון לתפילה, סימן הדבר שהוא עוד צריך לעבוד הרבה לתיקון עצמו. ורק כשמרגיש בכל יום רעבון לתפילה, זהו סימן טוב שהוא נמצא במצב עליה רוחנית.

וזהו הענין של זריזין מקדימין למצוות, כי האדם צריך להראות שיש לו תשוקה לקיים המצוות הוא מחכה כבר בכליון עינים ובגעגועים גדולים מתי יעלה עמוד השחר ויבוא לידי חולמ, וכבר יוכל לזכות לשפוך שיה לפני בורא עולם ומיד בבווא הזמן הוא מזדרז להתפלל מיד כדי להשקיט את רעבונו. יעזור הש"ת שנוכה להעריך ולהחשיב את גדל יקר כח ומעלת התפילה, ושנוכה שתשרה השכינה במעשה ידינו, ובמרהר יבנה בית המקדש השלישי, ונוכה שוב להשראת השכינה בתחתונים, על ידי ביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.

בפרשתן (לטג, מב-מג) ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו בני ישראל את כל העבודה. וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו ויברך אותם משה.

ופירש"י, ויברך אותם משה - אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, יהיו נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו וגו' (תהלים צ"ז). וכעין זה פירש רש"י להלן בפרשת שמיי (ויקרא ט, כג) ויבא משה ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את העם - אמרו, יהיו נועם ה' אלהינו עלינו, יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם.

והגם שכתוב בשתי הפסוקים לשון ברכה, 'ויברך אותם משה, ויצאו ויברכו את העם אך משמע שזה היה 'תפילה', שהרי אמרו הלשון 'יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם. וכן כתב רש"י להדיא בתהלים על הפסוק יהיו נועם ה' אליקנו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, פירש"י, ושני פעמים ומעשה ידינו כוננהו, אחת על מלאכת המשכן, שבידכן לישראל 'והתפלל' שתשרה שכינה במעשה ידיהם במשכן, ואחת שחאה ברכה במעשה ידיהם. ומבואר להדיא ברש"י, שזה לא היה ברכה בלבד רק גם תפילה.

ויש להבין בשביל מה היה הצורך להתפלל על כך, שיזכו שתשרה השכינה במשכן, הרי הם עשו את המשכן מפני שכן ציווה אותם ה' (שמות כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם נמצא שהש"ת הבטיח, שכאשר יעשו בני ישראל את המשכן, 'ושכנתי בתוכם' הוא ישרה את שכינתו במשכן, ואם כן למה הוצרכו עדיין לתפילה ולברכה שתשרה השכינה במעשי ידם.

התפילה נצרכת תמיד בכל מצב שהוא אפילו כשיש כבר הבטחה מפורשת מהבורא יתברך

רק הריאם מזה יסוד גדול ונפלא גם כאשר הש"ת בעצמו אומר בהבטחה נמורה שיבוא לשרות במשכן, מכל מקום מוכרח שיהיה גם תפילות על כך, שכלל ישראל יתפללו בפירוש שיזכו להשראת השכינה, ובלי התפילה והברכה לא היו זוכים לכך, למרות שהש"ת בעצמו כבר אמר שיבוא לשרות במשכן.

למה הדבר דומה לעשיר אדיר שיש לו מל"א ירדני דולרים מופקדים בבנק, דמכל מקום אינו יכול להוציא את ממונו מהבנק ולהשתמש בהם רק על ידי פעולה כל שהוא הוא צריך לגשת לפקיד הבנק ולבקש ממנו שיוציא לו סכום מסויים או לכתוב צ'ק על סכום מסויים ולהפקידו בבנק.

והנמשל פשוט, הגם שיש שפע מוכן מן השמים לבני האדם יש הבטחה מפורשת מפי צדיק שיוכה לשפע זה וזה, וביותר מזה הש"ת בעצמו הבטיח שיזכו לשפע זה, מכל מקום עדיין אי אפשר לקבל בפועל את השפע, רק על ידי כח התפילה, כי התפילה זהו הפעולה המוריד את השפע בפועל מן העולם העליון לעולם הזה. נמצא שענין זה הוא תנאי הנכלל בהבטחה, שלא יוכלו לזכות להבטחה לקבל את השפע בפועל, רק על ידי שיתפללו על זה, וכך יורידו בפועל את השפע לעולם.

התפילה מוריד את השפע לעולם הזה

ועתה מובן שפיר למה הוצרכו כלל ישראל לברכה ותפילה שתשרה שכינה במעשה ידם, כי הגם שעשו בשלימות כל מה שנצטוו לשם שמים והיה הבטחה מפורשת של הש"ת להשרות את שכינתו במשכן הזה, מכל מקום עדיין הוצרכו לכח התפילה כדי להוריד את השפע והגילוי בפועל לעולם.

וזהו יסוד גדול בענין התפילה שצריכים לזכור תמיד, כביכול הש"ת אומר לכלל ישראל, יש לי שפע עצום להשפיע עליכם, אני רק מחכה שתעשו

מועטת וה"ה בכל הדברים שאסור קודם ק"ש וכמבואר בס' ר"ב ובס' ר"ה עיי"ש (ס"ב סק"ז).

י. מותר ללמוד קודם קריאת המגילה (ס"ב סק"ז).

נשים

א. הכל חייבים בקריאת המגילה, אחד אנשים ואחד נשים וגוים ועבדים משוחררים (ס"א).
 טו. ואע"פ שהיא מצוה שהזמן גרמא מ"מ הנשים חייבות בזה כיון שאף הן היו באותו הנג, דמתחילה היתה המידה אף עליהן, כמ"ש במגילה: 'להשמיד להרוג ולאבד מנעד ועד זקן טף ונשים' (ס"ב סק"ה).

טז. י"א שאם האשה קוראה לעצמה מברכת לשמוע מגילה, משום שאינה חייבת בקריאה, והמ"א מצדד דאשה לא תקרא כלל לעצמה אלא תשמע מן האנשים, ואם אין לה ממי לשמוע אזי תקרא היא לעצמה במגילה כשירה ותברך לשמוע מקרא מגילה (ס"א וס"ב שם).

יז. ואם אחר קורא בשבילן ומברך להוציאן א"ח טוב שיברך לשמוע מגילה (ס"ב ס' תר"ב סק"ה) וי"א דדאוי שיברך על מקרא מגילה (תשו"ת ג' ס' ר"ח). ובספר שלמת חיים (ס' שיע"ג) כתב שמדברי הראשונים הפוסקים שלא הביאו נוסח אחר בברכה לנשים נראה שאם יברכו על מקרא מגילה כאנשים ג"כ אין קפידא. ועי' שו"ת מנחת יצחק (ח"ב ס' י"ד) שכתב דהנשים השומעות מן האיש שכבר יצא מקודם ידי חובת הקריאה יש להן לברך לעצמן, וה"ה שלא יצאו כולן ע"י אחת מן השומעות אלא כל אחת תברך לעצמה. ויש מי שכתב שאם קרא בבית הכנסת וחוזר וקורא לנשים לא יברך בשבילן וגם הן לא יברכו (באה א"ה פ"ה ס"א).

קטנים

יח. מתחנך את הקטנים שהגיעו למצוות חינוך לקרות את המגילה (תרפ"ט ס"א וס"ב שם).
 יט. וכיון שגם הנשים חייבות פשוט דגם בקטנות יד ברן משום מצות חינוך (ס"ב סק"ז).
 כ. מנהג טוב להביא הקטנים והקטנות לשמוע מקרא מגילה, כדי לחנכם במצות פרסומי ניסא (ס"ז וס"ב שם). והכוונה בזה דאף שמעיקר דין מצות חינוך היה די כמה שקורא לפניהם בביתו, מ"מ כדי לפרסם הנס ביותר המנהג להביאם לביהמ"ד שישמעו בצייבור (ביהמ"ד ע"ה ע"ה).

כא. ומטעם זה נוהגין הקהל לקרות בקול רם אלו הפסוקים שהם עיקר התחלת הנס וסופו, והם: איש יהודי, ומדכי יצא יהודים, כי מדכי יהודי, כדי לעורר הקטנים שלא יישנו ויתנו לבם על הקריאה, ומקרין אותם הפסוקים כדי לחנכם (שם).
 כב. ומכל מקום לא יביאו את הקטנים ביותר שמבלבלין דעת השומעים (ס"ב סק"ה).

כג. ועכשיו בעונותינו הרבים נהפוך הוא שלא זו בלבד שאינם שומעים אלא עוד הם מבלבלים שגם הגדולים אינם יכולים לשמוע, וכל ביאתם הוא רק להכות את המן, ובה אין האב מקיים מצות חינוך כלל, ובאמת מצד מצות חינוך צריך כל אב להחזיק את בני הקטנים אצלו ולהשגיח עליהם שישמעו את הקריאה, וכשיגיע הקורא לזכור שם המן האגני רשאי הקטן להכותו כמנהגו, אבל לא שיהיה זה עיקר הבאת הקטן לבית הכנסת (ס"ב סק"ה).

ז' אדר - תענית צדיקים

יום ז' אדר הבא עלינו לטובה נקרא 'תענית צדיקים', בהיותו יומא דהלולא דמשה רבינו עליה רביא מרימאן שהיה נשמה הכוללת של כל צדיקי הדורות. כמש' בתקוין הוזהר התקן (תקן טו קיד.) שנשמת משה מתלבשת בכל צדיקי הדורות ח"ל: "אחפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק" ע"ש. כמש' בגמרא (שבת קנ"ג) "משה שפיר קאמרת", ופירש רש"י על אמר [מ] שפירא רב ספרא לרבא בשם [שטה] ח"ל: "משה - כלומר, רבינו בדורו כמשה בדורו" עכ"ל.

לפיכך נבואה נא בזאת בקובץ קטן הכולל כמה מצדיקי הדורות שיומא דהלולא שלהם יחול השבוע ונלקט בזה טיפין טיפין מתוך היום הגדול של מורנו ורבינו הגר"צ שליט"א כפי אשר יכל הגיליון

רחמנא אידכר לן זכותא דמשה רביא מרימאן - ושל כל צדיקי הדורות

-> * <-

הרה"ק רבי יצחק אייזיק בהר"ד יחזקאל מקאליב ז"ע [יום ז' אדר] <הגה"ק המפורסם הרבי ר' לייב שוהם זצוק"ל היה מגדולי המנהיגים בדורו, וכדורך הצדיקים הקדושים היה דורש ומבקש תמיד לקרב לב ישראל לאביהם שבשמים. פעם אחת הודיעוהו מן השמים שבארץ הגר [אנטארין] ישנה נשמה אחת גבורה ונשגבה שצמאה עד מאוד לקרבת אלקים והוטלה המשימה על שכמו לדומם מעפר קרנה.

תיכף יצא הצדיק בחיפוש אחר אותה נשמה טהורה כל הדרך לא פסק פומיה קדישא מתפילה בהתחננו לפני ה' שישלח פלאו למצוא ולגלות אותה נשמה יקרה וישעלה בידו לקרבה אל הקדושה ולדרכי תורה וחסידות.

הוא הסתובב כך ברחבי הוועיה ממקום למקום והמתין להשגחה פרטית מן השמים שתוביל אותו אל הוועיה המבוקש. והנה באחד הימים הלך בדרכו בסמוך לחר גבוה ותלול, והנה שומע הוא קולות עמומים של תפילה נרגשת המשתפכת מראש החר, תפילה שכולה גענונים וכיסופי קודש. כשהביט היטב אל על וחיפש אחר מקור אותם קולות ראה לפניו תחור ירודי צעיר הרועה את צאנו במרעה שבראש החר, ובעוד הצאן אוכלים לשובע נפשם מן העשב הרך, מוציא הרועה את חלילו ומנגן לפניהם ניגונים שובי לב ובין ניגון לניגון שופך את שויו נמנמת לבג, בתפילות ותשבחות לפני השם יתברך.

הרבי הקדוש הוקסם למראה עיניו, ונעמד שם בתחתית החר במקום מסתור, והיטה אותו היטב לתפילתו של הוועיה, שהרבה לשפך את נפשו לפני ה'.

לפתע נדם החליל הרועה הצעיר חש שנפשו יצאת מרוב כיסופין, והוא התל פתאום לזעוק בקולי קולות בסוברו שאין שום אדם השומע את קולו בכל המרחב הגדול, וכך בהתרגשות עצומה זעק:

רבינו של עולם, אני אהב אותך! תום אבני מקטנתי, אבי ע"ה לא זכה ללמד אותי לדאבונני כיצד מתפללים כיצד מודים ומשבחים לפניך? - אינני יודע מה וכיצד מדברים אליך! רק רוצה אני להודות ולשבח לפניך על כל הטובה שאהה עושה עמי תמיד. הנה ברוך ה' יש פרנסה וגם מרעה טוב לצאן, וברוב טובך נתת לנו יום שטוף שמש שכוה; ובראת את היער הגדול והנפלא הזה עם מרבדי דשא עצומים ועל כל אלו מודה אני לפניך בכל לבו!

כיצד רבינו של עולם אוכל להביע אהבתי ורוב תודתי אליך? איני יודע כלום! כיצד מתפללים לפניך?

דבר אחד יודע אני היטב - להתגלגל במרדודת החר... [הוא מתעורר דעם בארץ] הנה רביש'ע אערון נא לפניך עתה 'סלטה' מרדודתו, ותקבל נא גלגולים הללו כקרבנות וניחוחים!

ובאמתו כך, נעמד לו הנער בהתלהבות בראש צוק החר, וצעק בכל ליבו: טאענעו! רייני מוסר אל נפשי באהבה לפניך! - ותיכף זרק את עצמו לעבר המדרון התלול, תוך שהוא מבעב 'סלטות' רבות בוז אחר זון, ראש למטה ורגליו למעלה וחוזר חלילה, וכך נפל והתגלגל מראש צוק החר עד למטה! הצדיק הבין אל נכון שזו היא הנפש אשר הוא מבקש, ועמד כל העת מן הצד והביט בהשתאות בעבודתו הגדולה של הנער הרועה.

הנה עם הגיע הבחור בגלגוליו מתנשם והמתנשף למטה אל תחתית החר, התפלא לדאות לפניו איש צעיר גבוה קומא, בעל הדרת פנים מרודרת כשפניו זוררות ומאירות אליו, הוא הושיט את ידו בבושת פנים ואמר בשפה רפה שלום עליכם! הצדיק ברסו בכל לב הרועיע עליו טל של תחיה באהבה עצומה ותיכף הרגיש הנער שנפשו מתקשרת מאוד בנפש הצדיק הזה. בשיחתו עמו הציע לו הרבי לבוא עימו כדי שילמדו דרכי תפילה ישרה כתיקון חכמים וכן ילמד עמו תורה ומוסר הלכה וחסדות וכו'.

נפשו של הבחור נכנסה ללכת עם הצדיק, כי נמשך מאוד אל אורו המתוק ולתורתו הערבה. אך דא עקא הוא היה מפורנס יחיד בביתו, כי עקב מות אביו הוטל עליו עול כלכלת הבית בכמה 'קופיקות' שהיה מושכת במרעה הצאן הביא טרף לביתו, לחיות את נפשו ונפש אימו האלמנה המסכנה.

הרבי ביקש את הנער שיביאנו לביתו, שם שוחח עם אימו האלמנה והציע הענין לפניה בהיות שניחן נער זה בגשמה גבורה מאוד, מן הראוי אפוא לקרבו לתורה ועבודה, כי נכחו להגיע לדורות נבחרות ונאני מקבל על עצמי לזון ולפרנס אתכם כל עת שהנער יושב אצלי.

האם הצדקת שמעה וקיבלת הם ישבו וחישוב צרכי פרנסתם לשנה שלמה ותיכף הוציא הרבי הקדוש מאמתחתו את הסכום המבוקש, ועוד הוסיף לה מעט מומן כדי שיהיה בידיה מן המוכן בריווח לכלכלתה בהרחבה.

עוב הנער אפוא את בהמותיו, ויצא שמה טוב ללב עם רבו הקדוש, אשר לקחו עימו לביתו ורגלו אל עמק החר, והוא החל ללמד עימו מתחילת לימוד האותיות

ואחר כך בלימוד סידור חומש משניות וגמרא ופוסקים וכו'. הנער הטהור בלע בשקיקה כל תיבה שלמה, עד שברבות הימים נעשה לאחד מגדולי מובהרי תלמידי הרבי הקדוש רבי לייב שוהם.

לאחר פטירת רבו פקיע שמייה בכל העולם ונעשה לאחד מגדולי קברניטי הדור, הלא הוא הרב הקדוש והנורא לו דומיה תולה, הרבי ר' יצחק אייזיק מקאליב זצוק"ל. ואף לאחר הסתלקותו נעשה מקום מנוחה בקאליב מסוגל מאוד לתפילה, והמונים היו נוהרים תדיר אל קברו כנודע.

הגלמד לענייניו מטיב זה המעשה דרכי הוועיה להשם יתברך, כיצד יש להודות לפניו בכל לב ונפש במסירות נפש לשבח הבורא, ובכל מה שיוכל יש להראות גדל אהבתו והדאתו למקום בכל הכוחות ולא להסתפק במלמול דברי הודאה בעלמא...

איש ישראל צריך לדעת, אף אם אינו מצליח כל כך בלימודיו, ולא הכל הולך למישרים כמו שרוצה... עם כל זאת, כל אשר בידך עשה, אפילו במשהו קטן, הכל לפי המצב ולפי הענין, והעיקר שיהיה בכל לב ונפש, כי רחמנא ליבא בעי! - אדרבה, לפעמים דווקא מתוך מעשים טובים שכאלו, שהאדם נחפס בעתים חלושים ובדברים שאין בהם מעלה גדולה ולא סיפוק רב וכו', רק נעשים מתוך כוונה שלמה ורצויה למענו יתברך בלבד, יש בהם השפעה גדולה ועצומה, ומעלים נחת רוח מאוד בשמים.

-> * <-

כ"ק אדמ"ר רבי יעקב ישכר בער בהר"ק רבי חיים מרדכי מנדבורנא ז"ע [יום ז' אדר] < < < אחד ומיוחד מן הצדיקים ששתל השם יתברך בדור אחרון, היה האדמ"ר הקדוש מנדבורנא זצוק"ל, שמלכד גדל נאוונות בתורה ובפוסקים נודע כעובד השם יתברך במסירות נפש בכל הכוחות תמיד, והיה נקרא 'אוהבם של ישראל', כאשר רבים שוחרים לפתו בבקשת עצה ותושיה, ובפרט בענייני הרפואה שהתפרסם בה ברחבי תבל.

אחת המצוות המיוחדות שראו אצל הרבי זצ"ל בעל ההלולא, שהיה מזהר בה עד מאוד ומקיימה בכל לב ונפש ובשמחה עצומה, היא מצות 'כיבוד אב', כאשר היה תדיר עומד מוכן ומוזמן לעשות רצון אביו כ"ק האדמ"ר בעל "דבר חיים" מנדבורנא זצוק"ל.

זקי החסידים אמרו על עבודתו הגדולה במצות כיבוד אב שמסורת מקובלת היא בידו מאביו הקדוש בעצמו, כאשר זקנו הרה"ק רבי איתמר מנדבורנא זצוק"ל התנודר בארצות הברית, ובנו הגדול הרה"ק רבי חיים מרדכי זצוק"ל שהיה דר בארץ הקודש יצא ללרכו פעמים רבות בנסיעה אריכתא לאמריקה כדי לקבל את פני אביו הקדוש.

בימים הרם היחה נסיעה שכזו כרוכה בטורחה קשה ומייגעת, בטלטולי הדרכים דרך ארצות אידופה.

והנה בהגיעו אצל אביו לאחר כמה ימים של יגיעת דרכים מפרסרת שמה אביו הקדוש מאוד לקראתו. ותיכף לאחר ברכת השלום אמר לאביו שבא הנה רק כדי להגיש לפניו כוס תה... רצה לומר, שכל עיקר כוונתו בנסיעה הקשה היא כדי לקיים מצות 'כיבוד אב' לשמו! ולא בשביל שום כוונת 'זווחים' צדדיים...

אף לו וחוותיו רותנים של קנייני תורה ויראת שמים וכדומה.

וגם כשהיה נשאר אצלו תקופה ארוכה והסתופף בצל קדשו תדיר, בשבתות ובימים טובים ובארועים שונים והשתתף בהרבה טישנין ותפילות וכו', הזכיר לפניו כל העת שיעיקר תכלית הנסיעה שערך היתה כדי להגיש לאביו 'כוס תה' ולשמש לפניו בכל הנצרך, כדי לזכות לקיים מצות כיבוד אב.

ולפיכך, שימו זקני החסידים זכה אף הוא מרן הדבר חיים זצוק"ל במידה כנגד מידה שיהיה בן הגדול "כ"ק אדמ"ר מנדבורנא ז"ע עומד תדיר ומשמש לפניו באימה וביראה ובהתקשרות אהבה עצומה.

בערוב ימיו כמה שבועות לפני פטירתו כשהיה חולה וחלוש מאוד, לא זו ממיטת חוליו, ולא הניח לבנאים ולמשמשים לחתוף ממנו את מצוותו. - הוא למד אצל אביו פרק בהלכות קיום מצות "כיבוד אב"...

-> * <-

רבי ישראל יצחק בהר"ד נגאלה הלוי רייזמאן זצוק"ל - דול"ץ העדה החרדית ורב דקהל חסידים פה עיר"ק ת"ו [יום ז' אדר] < < < אחד מגדולי הפוסקים בירושלם קרואה דשופריא בדור שלפנינו היה הגר"צ רבי ישראל יצחק זצוק"ל, לא רק הוועיה פשוטים היו נוהרים אצלו עם שאלותיהם בהלכה, כי גם רבנים גדולים יושבי מדין היו עולים להוועין עימו בדבר ה' זו הלכה, כאשר נהירים שמועתיים בתלית הבריוו, ובכל מקום מראה פנים בהלכה בדברים המתיישבים על תלב.

זכרנוי מקרה אחד, אשר בדידי היו עובדא בשנות ילדותי התעוררה פעם בביתנו שבשכונת 'בתי ניטין' הוועיהק שאלה אחת על כשרות העוף שנשחט עברנו. בימים הרם בטרם עידן המשחטות המסודרות והמשוכללות כבימינו, היו צריכים לדאוג לבד לכל מעשה העוף, למן השחיטה והבדיקה ועד המליחה וההכשרה וכו'. - שלחני אפוא אבי הגר"צ בעל "מעדני השולחן" זצוק"ל אל הרב הפוסק מרן הרב"ר רבי דוד יונגריי זצוק"ל עם העוף ביד, כדי שיפסקו בו את פסקו. כשהגעתי לביתו של רבי דוד התבונן היטב בעוף מכל צדדיו, אחר פנה אלי בחביבות ואמר: ראה נא טייערע קינד, אני כשלעצמי אינני יכול לפסוק על שאלה זו... הנה נא נלך יחדיו אל הפוסק הגדול הנאון רבי ישראל יצחק רייזמן זצוק"ל, שהיה הרב דשכונת 'בתי ווארשא', ונשמע מה בפיו.

כאן מוכרתינו לציין בדרך אגב את מידת ענוותנותו הגדולה של הגר"צ רבי דוד יונגריי זצוק"ל שנודעה לו השם דבר, הוא היה מוכבל את עצמו בפני כל אדם ממש, אף בפני ילדים קטנים... ובגדול ענוותו היה מיראי הוועיהק מואד, ותדיר היה מתיראי לפסוק להלכה למעשה, על אף היותו מגדולי הפוסקים שבדורו. אחד הספרים המשובחים שבענין מידת הכעס, הוא הספר הנודע "ארך אפים", מחבר הספר [הח"ה רמ"ן ר' אברהם יעלין סק"ק ווענבארג זצ"ל] כותב על עצמו בהקדמתו שהוא היה בטעניו כעסן גדול ושיבר את מידותיו, עד שהתחפך מקצה לקצה, וחזר את ספרו כדי לברר וללמד לעצמו ולצאחרים כיצד

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לעזרת ע"י הקוראים

משה ומתן באמונה

תקופה ארוכה מאוד ניסיתי למכור את העסק שלי כאשר כל עסיקה עד כמה שהיא נראית מבטיחה פשוט מתמסמת לה בדרכים לא הגיוניות. כל פעם לפני משא ומתן הלכתי לבקש ברכת הצלחה והעסקה שטובה לשני הצדדים, פשוט לא מתקדמת באופן שמרגיש לא טבעי. התפללתי לה' שיאיר את עיניי על מה ולמה העסקאות נופלות?!? עד שפלתע נפל לי מחשבה שאולו זו הסיבה.

בעבר מכרתי עסק בדרך פלא כאשר המתווך היה חבר ששמע בטעות שאני בכלל חושב למכור, ומההצעה שלו יצאה העסקה לפועל. באחד הימים הוא זרק לי משפט על התיווך שלא חשבתי בכלל להציע מאחר שלא הצעתי את העסק למכירה, והוא הציע את העסקה סתם כדרך אגב. אבל למרות זאת אחרי כמה שנים נתתי לו שווה כסף לתיווך דרך מוצרים שמכרתי ומבחינתי סיימתי עם התיווך. עכשיו שהעסק לא נמכר, הזדמן לי להתקשר אליו למרות שזמן רב לא שוחחתי וחשבתי בליבי, אולי משמים מזכירים לי אותו על דבר התיווך. שהרי אם נגיד את האמת עמוק בלב הרגשתי שהוא לא מרוצה.

החלטתי להתקשר אליו ולשאול אותו אם אני חייב לו משהו לדעתו, הוא אמר שאני לא חייב לו דבר וחצי דבר שהרי כבר שילמתי לו במוצרים... אבל אמרתי לו: "בכל זאת אני מרגיש שמגיע לך על התיווך גם כסף מזומן, ולכן אני מעוניין לתת לך כסף ביד למרות שאהה לא מעוניין!!!"

לא השארתי לו מקום להתווכח והגעתי לעיר מגוריו ונתתי לו סכום כסף כדמי תיווך ובקשתי ממנו שיגיד בפה מלא שהוא מוחל לי על העיכוב בדמי התיווך, הוא לא הבין מה אני רוצה ממנו שהרי מבחינתו אני לא חייב לו כלום והוא לא מקפיד עלי. בסופו של דבר הוא אמר לי שהוא מוחל לי.

שמחתי ונסעתי משם מרוצה, לא חלפו עשר דקות ולקוח שבמשך חודשים רבים רצה את החנות בעבר ולא סגו עסקה, התקשר ואמר שהוא רוצה לחתום איתי על החנות ולקנות את העסק...

למחרת חתמנו על הסכם, קבלתי מקדמה בדיוק בגובה סכום התיווך ששילמתי ועוד באותו שבוע נסגרו העסקה על הצד הטוב ביותר!!! שמעתי הרבה סיפורים של אנשים שלא היה להם ילדים, ובסוף התברר שלא שילמו דמי שידוך שזה בעצם תיווך...

כמה חשוב לשים לב שבין אדם לחברו מעכב עסקאות גדולות, ורק בדרך נס עורר אותי הבורא לחשוב על הנקודה הזו שאפילו הוא המתווך באמת לא הרגיש בלב דבר, אבל עובדה שזה פעל את פעולתו כי משהו קטן כנראה כן נשאר שם בלבו והוא כבר לא זוכר!!!

בעל המעשה:ה.ב.

הפענוין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזנן לשלוח אל ר' שפחה סטואלס
 חפצק: 15326517922
 או ל: o.y.wines@gmail.com

שלושה ספרים נפתחים טיב הקהילה

טיב אוצרו של הגה"ק רבי נסליאל זצ"ל חזון רבינוניץ שליט"א

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

הפצה ראשית מרכז הספרים בהנהלת הרב יצחק פרידמן 02-6194114

מתגברים על מידת הכעס והקפדתו. הספר נדפס לפני כמאה וחמישים שנה באירופה ומאז כבר אזלו תמו כל הספרים מן השוק בכל ירושלים נמצאו אולי כמה ספרים יחידים בלבד, והגאון רבי דוד זצ"ל הכניס עצמו בעובי הקורה והשתדל בהדרת הספר והדפסתו מחדש. - לשאלתו של אדוני אבן, מרנו הג"צ רבי לוי הכהן זצוק"ל, מה ראה להכניס עצמו בדבר ולדאוג להדפסת זה הספר דווקא? - ענה לו רבי דוד: הנה יושב אני רבות בחדר בית הדין (בתור דיין הדעה החרדית) קורה לפעמים בעיצומם של דיונים קשים וסוערים שאפשר לבוא תלילה לידי איזו הקפה או משוה כעס חס ושלום לכן צריך אני לזה הספר ולהאמץ בהדפסתו, כדי שישפיע עלי את מידת הענוה והסבלנות... - עד כדי כך היה חשוב ומתרחק מן הכעס והקפדה עד קצה האחרון, הגם שהיה מאוד שפל בעיני עצמו.

בחדש טבת אם בחדש ניסן היו הנדרות קפואים עם השלגם שנערמו עליהם וניתן יהיה להריץ את משלוחי העצים על גביהם לכל אחר ואחר, או דלמא באותה עת כבר יקדים לגרל קיץ להתייצב ותחיל עונת הפשרת השלגים ואז כבר לא ניתן להסדיר את המשלוחים שכן סכנה גדולה היא לעבור עם מטען כבד שזכה על שלג המתחיל להפשיר.

על כך בדיוק הגיע הסוחר זנן אל הרבי מסוכטשוב בשאלתו הקשה, יאמר נא הרב, האם בחדש ניסן הבעל"ט עדיין ירדו השלגים על הנדרות, או שכבר חצא חמה בתוקפה להמיס את השלגים? - שכן בחקירה זו תלויה ועומדת העסקה כולה, האם יכניס עצמו בת, או דלמא מניח הוא בכך את כספו על קרן הצב, ועלול להפסיד הכל.

כששמע האבני מר את שאלתו וחקירתו של האיש, רצה לשלוח מעל פניו, וכי נביא אנכי לדעת את מצב השלגים שבנדרות בעוד ארבעה חודשים? הלא שאלה כוונת שייכת לצוות החזאים בשבטיות המטאורולוגי, שם יושב לו החזאי ורזהו את תשוקתו מנג האויר לימים הבאים לקראתו לשלום... וגם הם אינם יודעים לומר בימי טבת מה בדיוק יהיה מצב השלג שעל הנדר בידה ניסן... ומה על זה קשור אלי?

אך האיש התמים אינו מרפה הרבי יודע הכל! פסק בנדרות ואין אפשרות לפנות לשום אדם בעולם עם שאלה שכזו, רק אל הרבי הק בעצמו.

ניסה הרבי כמה פעמים להסביר לאיש שאין כאן מקום לשאלה שכזו, ואין מן הראוי להתירו בחקירות כאלו... אך ללא הועיל, האיש מתעקש ומבקש על נפשו, בחיות שגורל כל ששת בנותיו הבורות תלויות ועומדות בעסקה זו, ומכרח הוא לדעת האם לבצע את העסקה או למשוך את ידיו ממנה. כראות הרבי שהאיש אינו מרפה, קרא לגבאי להיכנס פנימה, וביקשו להוציא את הטרדן מן החדר!

מדוע מפרעי אתה כאן לרבי? - שאל הגבאי ברוגזה. אבל האיש ברוב תמימותו אינו מבין מה רוצים ממנו, וחוזר שוב על שאלתו, שהוא רק מבקש לדעת את תוצאת מנג האויר של חודש ניסן הקרב ובא. כששמע הגבאי הנאמן את שאלתו התחרדו קמעא ונראה כמסתפק אם אכן צריך להוציא את האיש.

כשראה הרבי שהגבאי מתחרדו ומסתפק בדבר הוחיך בדעתו, התחייך אליו ושאלו: האם גם אתה חושבני כחזאי?... הכיצד אוכל לחוות ולדעת עתה את העתיד להתרחש בחדש ניסן? אולם הגבאי הפיקת שכבר זכה להכיר היטב את הרב, אמר, שאם באים אל הרבי בשאלה שכזו יתכן שזו כן דעבישע שאלה, שהרי לאדם פשוט לא נגישים עם שאלות שכאלו!

הגבאי שריחם על האיש ניסה להמליץ יושר עליו, והסביר לרבי שבוודאי אין כוונת השואל לשאול כאן על פי חכמת המטאורולוגי... אלא מתוך אמונת צדיקים בלבד שואל הוא בתמימותו אם עליו לבצע את העסקה. כשראה הגבאי שהרבי מאוין לדבריו המשיך והתעמק ר"י בימי התנוכה המקודשים מאיר וזרח האור הגנוז המופלא שבו ניתן לראות מסוף העולם ועד סופו, ומאמינים אנו בני מאמינים בכוחם של צדיקים שיכולים להשתמש באותו אור מופלא שהשאר הקב"ה מראשית הבריאה לצדיקי הדורות.

כשמוע הרבי הק את דבריו, קם ממקומו נעמד בדחילו ורחימו בקרן זווית ושפך פניו קצרה לפני קונו, ולאחר מכן הסביר פניו אל האיש בברכה מעליאט, סג נא לביתך ותבצע את העסקה על הצד היותר טוב והשליט יהיה בעורך שלא תפסיד בה כלום ותוכל להשיא את בנותיך בריח ובכבוד!

האיש שמח מאוד על התשובה הבורה שקיבל ביחד עם הברכה הטובה ואכן התבצעה העסקה על הצד היותר טוב ולאחר חג הפסח חזר האיש להודות לרבי על עזרתו אמונה - ומאותו עסק טוב התעשר האיש, ומאז ורחה שמש הצלחתו ונעשה לאחד מן העשירים הגדולים בארץ פולין. ללמדך גדל כוח אמונת הצדיקים, שיועדים הכל מכוח התורה שבקרבם ואינם נצרים לא לחזאים ולא לחזים... רק חשים ומרגישים בגודל קדושתם בברכה ימי חודש ניסן הבעל"ט, שהינם ימים המבורכים להצלחה וסיועיתא דשמיא ברוחניות ובגשמיות ובכל העניינים לטובה. זכות הצדיקים נתן עלינו וכל כל ישראל לטובה.

לקבלת העלון בכייל (דוא"ל) נא לשלוח לכייל הפצ"ב

shivti11@gmail.com | 05276-10455 078-3331109

הג"צ רבי אברהם בה"ר זאב נחום בעל "אבני נור" מסוכטשוב זצוק"ל (יום ה - י"א אדר) << כבאחד מימי התנוכה הקדושים נכנס אל הרה"ק מסוכטשוב בעל "אבני נור" זצוק"ל יהודי נכבד סוחר עצים מפורסם בפולין של מעלה והינה את צרתו בפניו, כאשר חגגו השם יתברך בשש בנות טובות ונאות מושלמות בכל מידה נכונה בלעדיה, אך כדי להשיאן בזיווגים הגונים המתאימים עבורן זקוק הוא לרוח רב הן בשביל הוצאות הנישואין עצמם והן כדי לשלוש דמי לנד' כדאי... ועתה משאלתו בפניו, היות שמציעים לפניו עסקה טובה ומשובחת לרכישת יעד עבות שיש בו אלפי רבבות עצים טובים ומשובחים שניתן לרוץ בהם סכומים עצומים! לכן בא עם שאלתו האם לבצע את אותה עסקא מעליא.

לאכורה נראית עסקה זו כהזדמנות נדירה, הסביר סוחר העצים ברוב חשיבות שכן בעל היער זקוק בדחיפות לכסף מוזמן [קעש] ומעונין למסור את כל עצי היער מיידית ובשביל כך הוריד את המחיר עד כמעט לחצי.

ברם דא עקא שעתה בתקופת טבת שורר ביער קוד מקפיא השלגים המרובים מכסים כמעט את כל חלקי היער בנובה רב. כך שאין זה אפשרי כעת לנשת למלאכת כריית העצים המצרייה פועלים רבים שיתהלכו במלאכתם ברחבי היער שעות רבות מן הבוקר עד הערב וככל הנראה רק בשלתי החורף בחדש אדר יוכלו להתחיל במלאכה.

מאדך ניסא דזכר משלוח העצים לערים הרבות נעשו בימים ההם על גבי ז'פסודות ענק שגולשו על פני הנדרות הקפואים וכך היו נשלחים משלוחים ענקיים לכל עיר ועיר. ערים רבות בפולין שכנו סמוך לנדרות הגדולים וקיבלו כך אלפי עצים גדולים וחשובים. כאשר בימים ההם היו העצים מצוץ נחוץ ביותר בכל בית ובית בטרם יעדר הדלק והנפט שבימינו. - ואילו בתקופת האביב הקיץ כשמתחילים השלגים להפשיר קשה מאוד להסדיר את משלוחי העצים על גבי הנדרות שכן עיקר גלישתן של הרפסודות היתה על מרד השלג הנעים שעל פני הנדרות. לפיכך על פי רוב היו בעלי היערות עושים את מלאכת כריית העצים בימות הקיץ, כשהיער פורה ומלבלב וניתן לעבוד בו בנחות ומצד שני היו שולחים את המשלוחים הגדולים עם תחילת החורף בעת שהשלג יכסה כל ארץ והגלישה נוחה על פני הנדרות הקפואים והיא העונה הנצרכת לעצים.

אולם עתה, משהגיעה הצעה זו של רכישת היער הגדול בימי טבת מחמת הדחיפות והנחיצות של המוכר למעוט נמצאו הדברים הפוכים מצד אחד אי אפשר להתווכח עם כריית העצים עד ימות הקיץ ולשלוחם רק בחורף הבא כי הדבר כרוך בהפסד מרובה. והצעה הטובה ביותר היא לכתות את העצים בחדש אדר הבעל"ט עם חום עונת החורף לקראת האביב ולשלוחם בחודש ניסן, שבו עדיין נצרכים במחוזות רבים לעצים. אולם עיקר הבעיה היא שזו העונה של חודש ניסן נקראת 'עונת בנינים', ומוג האוירי בתקופה זו נקרא בפי החזאים בשם 'לנדנה', על שם שמתנדנד בין חורף לקיץ. והקופה נענה לשניינים רבים ואי אפשר לדעת עדיין

ונחזור אל סיפורנו, לאחר שהתלית רבי דוד שיש להוועץ בשאלת העוף עם הפוסק הגדול בעל ההילולא הכין עצמו לצאת אל ביתו. בטרם יצאנו מהבית נעצר לרגע רבי דוד ואמר: אולי ספר השולחן ערוך" מונח בביתו של הדיין למעלה במקום גבוה בארון, והרי הוא אדם וקן ואין זה נאה להטריחו בטיפוס מיותר... נטל אפוא רבי דוד בידו האחת את ספר השולחן ערוך ויהא דעה חלק א' הגדול שבביתו, בידו השנייה תפס בידו, כשאני מחזיק היטב בעוף השאלה של מצות כיבוד אב ואם שבידי השנית וכך יצאנו אל הדרך.

יחדיו צעדנו בין מבואותיה העתיקים והקדושים של ירושלים של מעלה, עד שהגענו אל שוכנת 'בתי ורשאי' מקום מרדיו של הגאון רבי ישראל יצחק. שם ישוב להם שני האריות יחד בפלפולה של תורה ודו בבירור עוסקה של הלכה מתוך אהבה וכבוד הדיי מיוחד במינו.

תוך כדי ליבון הדינים והצדדים בין שני גדולי הדור הועלתה שאלה מסיימת שנערכו לבירור אצל השוחט, ואז שומע אני שרבי דוד אומר לו לרבי ישראל יצחק: הרי אי אפשר לשלוח את הילד לבדו אל ביתו של השוחט, הוא עדיין רד... אנש נא אפוא בעצמי אל ביתו של השוחט ואברר אצלו את המצב לאשורו, והיפך אשוב עם תשובתו כדי להעלות פסק של תורה. כל כך היה ר' דוד מקריב עצמו במסירות ובנאמנות בכל מיני טרחות ורצינות בשביל שאלתו של ילד קטן... לא חס על כבודו ולא על טרחתו, ולא עלתה על דעתו שמה פן ואולי ניתן לשלוח את השאלה אל רבי ישראל יצחק ביד אדם אחר, או לחילופין לשלוח אחר השוחט שיביא הוא אל ביתו של הרב, אלא בעצמו קם ופעל ועשה כל מה שצריך בלא גינונים מיותרים וללא היסוסים!

עמדתו נבון מן הצד מלא בושח עד כמה נעריה כאן את הרבנים הצדיקים בשביל העוף שלנו... אך למולי הגדול בדיוק באותה עת כשרצה רבי דוד לצאת אל בית השוחט הגיה לפתע אבי מורי זצ"ל אל הבית כראותו שהשעה מתמשכת ועדיין לא שבת הביתה עם העוף יצא לקראתו לעבד ביתו של דוד, שם אמרה לו הרבנית שהרב יצא ביחד עם הילד לשכונת בתי ווארשא לביתו של רבי ישראל יצחק, וכך מן השמים הגיע אבי משם בעמדתו על פתח הבית כשרבי דוד כבר מוכן לצעוד עמי בצווחה אל בית השוחט. - כמובן תפס אבי מיד את כל הענין וסידר הכל על הצד היותר טוב שלא להטריח את כבוד הרבנים החשובים.

כך היא דרכם של גדולי ישראל, שאינם חשים על כבודם ועל טרחתם להתעסק שעתיים תמימות בשאלה של ילד קטן... ונחמים הם זה לזה בהלכה כשאין הרב הגדול רוצה בשום אופן לפסוק הלכה בעצמו ולסמוך על דעתו בלא שיתיעץ בדעת תורה הקדושה של הרב רייזמן זצוק"ל. זו היא גדלות של ענוה! כמו שמעיד בנו הוזהר הקדוש (ה'ג פר' שלח קסה): "זכאה איהו מאן דאזער גרמיה בהאי עלמא כמה איהו רב ועילאה בהרותא עלמא. והכי פתח רב מתיבתא, מאן דאיהו זעיר איהו רב ומאן דאיהו רב איהו זעיר" עכ"ל. [זכא הוא פי שסקיין עצמו בעולם הזה כמה הוא גדול ומליין בעולם הבא. שכן היה רב פתח במתיבתא, פי שהוא קטן (בעיני עצמו) והוא הגדול, ופי שהוא גדול (בעיני אחרים) הוא הקטן.]

וסי שהוא גדול (בעיני עצמו) הוא הקטן. <->

ניתן להנציח את העלון לשפות, לברכה והצלחה או ליארצייט

לע"י יעקב צינן ישראל	לע"י מרת משה ורסיהו ובלומה	לע"י רבי שבתי זצ"ל בן הגה"ק רבי נסליאל הכהן זצ"ל נלביע ח' שבט תשל"ז ת.נ.צ.ב.ה.	לע"י מרת חיה סאסא בת לאה נלביע י' סיון ת.נ.צ.ב.ה.	לע"י הרב יחיאל מאיר ז"ל בן הרב אברהם עקשטיין ז"ל נלביע י"ב טבת תשס"ח ת.נ.צ.ב.ה.	לע"י רחוב שמואל מאיר ז"ל בן יבלחטיא רבי ישראל יצחק נלביע י"ח נסלו ת.נ.צ.ב.ה.	גרפצ'יק סל: 02-5002321	קשת הרשת מיינוט י"ח וקידום מכירות 02-6257948 info@keshet-hareshet.co.il	גל.י.פ.ו
----------------------	----------------------------	--	---	---	--	------------------------	---	----------

יר"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון הזיכר פגורין ולהיות שותף בזיכוי הרבים. הפענויניים יקבלו את העלון בכייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173